

Bronisław Daniszewski, Aleksander Czacki

Kronika : z życia izb adwokackich

Palestra 12/12(132), 111-114

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

„Od kilku lat szeregi adwokatury maleją. Jeszcze cztery lata temu było 4,6 tys. adwokatów-obrońców, teraz mamy ich niespełna 4 tys., a przeciętna wieku — 55 lat — jest tak wysoka jak w żadnym innym zawodzie. Adwokatura nie odmładza się w dostatecznie szybkim tempie. Oto jedna z przyczyn powolnych często przekształceń w świadomości środowiska, które od lat ma ustalone nawyki zawodowe. Dopływ do adwokatury odbywa się z różnych kierunków — z sądów i prokuratur oraz przez aplikację adwokacką, która następuje po prokurator-skiej i sądowej. Ale na 356 etatów aplikanckich w adwokaturze zajętych jest tylko 288. Istnieją przy tym dysproporcje: nadmiar chętnych w dużych, uniwersyteckich ośrodkach, brak w małych (...). Działacze adwokatury mówią, że dla młodego prawnika atrakcyjna bywa często praca w milicji. Że na dobór aplikantów nie ma adwokatura zbyt wielkiego wpływu, ponieważ po aplikacji sądowej sądy z reguły zatrzymują u siebie najlepszych.

Wydaje się jednak, że główną przyczyną braku młodych kadr w adwokaturze są dotąd nie uregulowane w pełni jej sprawy organizacyjne i jej pozycja. Teoretycznie powinna ona być bardzo wysoka. Adwokaci spełniający nie tylko funkcje w wymiarze sprawiedliwości, ale i funkcje publiczne o poważnym znaczeniu, są czynnikiem powołanym do obrony porządku prawnego w szerokim tego słowa znaczeniu, stanowią część systemu i ustroju, powołaną do przestrzegania porządku prawnego. Postawa adwokata zarówno pod względem etycznym, jak i jego poziomu zawodowego nie jest jego prywatną sprawą, nie jest nawet sprawą tylko adwokatury jako środowiska, ale — ze względu na jej społeczne funkcje — jest sprawą całego społeczeństwa. To nakłada na adwokaturę określone obowiązki. Powinno jednak pociągać za sobą także i określone, praktyczne posunięcia, które pomóc powinny w ich należytych spełnianiu.”

S. M.

KRONIKA

Z życia izb adwokackich

Izba białostocka

Symposium w Augustowie. Z inicjatywy Rady Adwokackiej w Białymstoku zostało zwołane we wrześniu br. czterodniowe sympozjum adwokackie w Augustowie, w którym wzięło udział 80% członków Izby.

Na naradę przybyli między innymi: wiceprezes NRA adw. Zdzisław Krzemiński, przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości sędziowie Mieczysława Tuszyńska i Czesław Mazur, przedstawiciel KW PZPR, prokurator wojewódzki Jerzy Szymanik oraz wiceprezes Sądu Wojewódzkiego w Białymstoku Marian Solarczyk. Szczególnie serdecznie Izba powitała adw. Edwarda Dąbrowskiego, obecnie kie-

rownika Zespołu Adwokackiego w Ostrołęce, który po przeniesieniu siedziby z Białegostoku na teren Izby warszawskiej utrzymuje systematyczny kontakt z białostockimi środowiskami prawniczymi.

W toku sympozjum odbyły się narady kierowników zespołów, wizytatorów, organów ścigania dyscyplinarnego, wykładowców kursu szkolenia aplikantów adwokackich itp.

Drugi dzień sympozjum poświęcono problematyce społeczno-politycznej i dyskusji nad тезami na V Zjazd Partii.

Niezwykle ciekawe było spotkanie poświęcone współpracy trzech współczynników wymiaru sprawiedliwości, w którym wzięli udział przedstawiciele sądownictwa i prokuratury.

Po zagajeniu zebrania przez dziekana Rady oraz po wystąpieniach prokuratora Szymanika oraz wiceprezesa Solarczyka wywiązała się ciekawa dyskusja, wskazująca na pewne niedociągnięcia w pracy organów ochrony prawnej.

Na ogół wszyscy dyskutanci podkreślali, że na terenie województwa białostockiego — dzięki poprawnej atmosferze i aktywnej pracy ZPP — współpraca trzech współczynników wymiaru sprawiedliwości układa się pomyślnie. Zwracano uwagę na niezwykle trudną w naszych warunkach pracę sędziów i prokuratorów, spowodowaną trudnościami kadrowymi i dużym obciążeniem pracą zawodową i społeczną. Zobowiązuje to adwokatów do należytego przygotowania wnoszonych spraw i dopomagania sądom w koncentracji materiału dowodowego, do należytego sporządzania rewizji i pism procesowych, aby w pewnym stopniu ułatwić i przyspieszyć postępowanie sądowe — oczywiście bez szkody dla interesów stron.

Z drugiej strony zwracano uwagę na nieliczenie się przez sądy z czasem adwokatów, stron i świadków. Wadliwe rozplanowanie wokand stwarza atmosferę napięcia, pośpiechu i powoduje zbędne czekanie wielu ludzi. Zdarzają się dość często wypadki wyznaczania niepotrzebnych oględzin bez wstępnego wyjaśnienia istoty sprawy.

Jeśli sprawa wymaga oględzin, to niepotrzebnie na pierwszą rozprawę wzywa się całe plejady świadków.

Wychowawcza rola sądów słabnie, gdy zbyt często odracza się — z reguły na kilka tygodni — ogłoszenie orzeczenia w sprawach cywilnych.

Postulowano wprowadzenie obowiązku doręczania pokrzywdzonemu przez prokuratury pełnego tekstu postanowienia z uzasadnieniem o umorzeniu postępowania lub o odmowie ścigania.

Krytykowano dążenie niektórych sędziów do likwidowania instytucji rozstrzasanania wyników postępowania, przewidzianej w art. 210 k.p.c.

Stwierdzono, że polityka sądów w sprawach prywatnoskargowych jest z punktu widzenia społecznego często wadliwa i powoduje niekiedy bezkarność osób zniesławiających, obrażających lub naruszających nietykalność cielesną współobywateli. Procentowy wzrost liczby spraw prywatnoskargowych przy jednoczesnym spadku liczby spraw z oskarżenia publicznego niekoniecznie musi świadczyć o wzroście pieniactwa, gdyż zjawisko to jest wynikiem wzrostu kultury i pewnej normalizacji nawet w tych środowiskach społecznych, które poprzednio załatwiały swe porachunki przy pomocy rękoczynów, teraz zaś coraz częściej szukają ochrony prawnej w sądzie.

Prowadzenie prawidłowej polityki karnej w tych sprawach jest sprawą niezwykle ważną.

W dyskusji zwracano uwagę na konieczność podniesienia na wyższy poziom kultury rozprawy sądowej (problem ten dotyczy stale tych samych kilku osób).

Ogólnie należy stwierdzić prawidłowe i godne wykonywanie swych funkcji przez zdecydowaną większość prawników w województwie.

Dwa dni narady poświęcone były doskonaleniu zawodowemu. Omówiono i przedyskutowano projekty kodeksu karnego, kodeksu postępowania karnego, nowe przepisy ruchu drogowego, nowe ustawodawstwo rolne i problemy etyki oraz metodyki wykonywania zawodu.

Wykładowcami byli adwokaci: Józef Baszkiewicz, Ireneusz Boliński, Marian Bołoz, Marcel Bładowski, Bronisław Daniszewski i Ryszard Koziara.

Uczestnicy sympozjum uchwalili rezolucję zobowiązującą adwokatów do wzmożenia działalności społecznej i politycznej w okresie przedzjazdowym.

W trzecim dniu obrad zorganizowano w godzinach popołudniowych ciekawą wycieczkę statkiem po Kanale Augustowskim.

Adw. Bronisław Daniszewski

Izba katowicka

I. W dniu 18 września 1968 r. odbyło się w lokalu Rady Adwokackiej zebranie Koła ZBOWiD przy Radzie Adwokackiej w Katowicach, na którym członek Naczelnej Rady ZBOWiD poseł Paweł Dubiel wygłosił referat pt. Wrzesień 1939 r. na Śląsku. Po referacie wywiązała się obszerna, ożywiona dyskusja. Zebrani postanowili wysłać pismo do jednostek Ludowego Wojska Polskiego przebywających czasowo w Czechosłowacji, wyrażające solidarność z ich postawą.

Pismo takie wysłała następnie Rada Adwokacka.

II. W dniach 4.IX. i 5.X.1968 r. odbyły się zebrania aktywu społeczno-politycznego adwokatury katowickiej. Pierwsze z nich nastąpiło w formie otwartego zebrania POP PZPR przy Radzie Adwokackiej z referatem politycznym I Sekretarza POP, wicedziekana Miłosza Chmiela, drugie zaś — w formie zebrania kierowników zespołów adwokackich z udziałem członków Rady Adwokackiej i jej delegatów terenowych. W tym ostatnim zebraniu uczestniczyli: przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości sędzia Bober, przedstawiciel NRA adw. Dąbrowski, wiceprezes Sądu Wojewódzkiego w Katowicach Duraj oraz przedstawiciel Prokuratury Wojewódzkiej wiceprokurator Niedźwiecki.

Na zebraniu tym referaty polityczne, na podstawie tez KC PZPR na V Zjazd Partii, wygłosili dziekan Rady Adwokackiej adw. Holak oraz przedstawiciel POP PZPR przy Radzie Adwokackiej adw. Grohman. Prelegenci dokonali oceny sytuacji politycznej w adwokaturze katowickiej, podkreślając zrozumienie kierowniczej roli Partii przez znakomitą większość adwokatów, zaangażowanie polityczne tych ostatnich oraz wzrost aktywności w pracy społecznej.

Zalecenia co do innych kierunków działalności adwokatury dotyczyły: dalszych starań o odzyskanie właściwej oceny w społeczeństwie i u władz roli adwokatury, większego zaangażowania w pracach Komisji Kodyfikacyjnej, włączenia się do prac w dziedzinie profilaktyki i opieki postpenitencjarnej, większego zbliżenia organów samorządu adwokackiego z terenem w akcji dalszej poprawy pracy zespołów i uzyskania danych do właściwego opracowania planu rozmieszczenia adwoka-

tów, dalszej aktywizacji w pracy społecznej oraz dalszej troski o poprawę warunków bytowych i stosunków międzyludzkich.

W dyskusji nad referatami zabrali głos adwokaci: Kosicki, Jędrusik, Cyrański, Majewski, Sochański i Sieklucki. Poruszyli oni sprawy pozytywnej oceny sytuacji w adwokaturze katowickiej przez władze i prasę, omówili różne formy udzielania społecznej pomocy prawnej, postulowali konieczność kolektywnej pracy adwokackiej w sprawach budzących wątpliwości prawne, zwracali uwagę na doniosłą rolę adwokatury w zakresie kształtowania właściwych ocen zjawisk politycznych przez osoby, z którymi adwokaci stykają się w pracy zawodowej oraz na gruncie towarzyskim.

Omawiając różne formy doskonalenia zawodowego i politycznego adwokatów, dyskutanci wysunęli pod adresem sądów dezyderat pozostawienia sobót jako dni wolnych od rozpraw, tylko bowiem w soboty możliwe jest prowadzenie zajęć szkoleniowych. Wiceprezes Sądu Wojewódzkiego Duraj, podkreślając dobrą współpracę adwokatury z sądami, przedstawił nieliczne fakty niewłaściwego postępowania adwokatów i w związku z tym apelował do Rady Adwokackiej o podjęcie kroków w celu zupełnego zlikwidowania takich zjawisk.

Adwokat Witold Dąbrowski jako przedstawiciel NRA podkreślił wysoką ocenę, jaką ma Izba katowicka w adwokaturze, a to ze względu na jej stopień uspołecznienia, co z kolei daje możność właściwego oddziaływania na kształtowanie poglądów społeczeństwa.

Sędzia Józef Bober jako przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości stwierdził, że Izba katowicka zrobiła ogromny krok naprzód w stosunku do jego poprzedniej oceny pracy Izby sprzed kilku lat, i to tak w dziedzinie pracy zawodowej, jak i społecznej.

Mówca podkreślił konieczność większego doceniania roli i zadań zebrań zespołów adwokackich jako podstawowego organu adwokatury. Profilaktyczna działalność zespołów może w większym nawet stopniu niż represja dyscyplinarna zapobiec niewłaściwemu postępowaniu nielicznej grupy adwokatów, która — w świetle ukazującej się krytyki prasowej — przyczynia się do kształtowania ujemnej opinii o adwokaturze w społeczeństwie. Tylko adwokatura zaangażowana może być realnym współczynnikiem wymiaru sprawiedliwości. Przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości życzył Radzie Adwokackiej i zebranym dalszej owocnej pracy dla dobra wymiaru sprawiedliwości.

Zebranie zaakceptowało przedstawiony przez dziekana Rady projekt pisma wysyłanego do I Sekretarza KW PZPR w Katowicach z zawiadomieniem o podjętych przez adwokaturę katowicką zobowiązaniach przedjazdowych i o sytuacji w adwokaturze w zakresie postawy społeczno-politycznej oraz projekty pism wysyłanych do Woj. Sztabu O.T.K. z okazji 25-lecia Ludowego Wojska Polskiego i do Komendanta Wojewódzkiego MO z okazji Święta Milicji Obywatelskiej.

Dzieszan Rady Adwokackiej wręczył dyplomy uznania przyznane przez Radę Adwokacką za pracę społeczno-polityczną jedenastu adwokatom.

III. Dom wypoczynkowy Izby katowickiej „Palestra” w Jaworzu koło Bielska został przed sezonem letnim gruntownie wyremontowany. Z pobytu w nim skorzystało w miesiącu lipcu, sierpniu i wrześniu br. kilkunastu adwokatów z rodzinami.

adw. Aleksander Czacki